

Ministerstwo Spraw Wojskowych
~~NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.~~
(SZTAB GENERALNY)

8718 Jg
23.V.

Pocztą polowa 53, dn. 192 2.

Oddział II Informacyjny

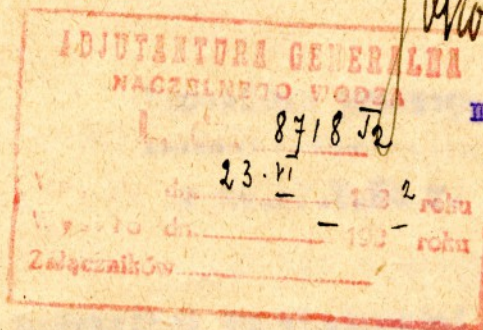
Nr. 15105 II. Inf.I.F.

Do

Adjutantury Generalnej

Przedkładam przy niniejszym do wiadomości komunikat
prasowy z Rygi.

Szef Wydziału Organizacyjnego

m ajor

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New-York

Komunikat prasowy

z dn.17.V.22 r.

Ryga.

Według nadeszłych tu wiadomości na dzień pierwszy czerwca oczekiwany jest w Kronsztadzie przyjazd Trockiego. W dniu tym mają się odbyć generalny przegląd bolszewickiej floty wojennej na Bałtyku. Potem eskadra wyjdzie z Kronsztadu na otwarte morze dla odbycia manewrów.

Rewel. Z Moskwy donoszą, że na najbliższej sesji W.C.I.L. rozważana będzie sprawa wzmożenia represji w stosunku do osób oskarżonych o działalność kontr-rewolucyjną, a także opracowane będą nowe zasady wymiany więzionych przez władze sow. cudzoziemców na sądzonych zagranicą komunistów pragnących przyjąć poddaństwo rosyjskie. Istnieje zamiar zastrzeżenia stosunku do zakładników cudzoziemców wobec licznych procesów wytoczonych komunistów w państwach sąsiednich.

Ryga. Nadeszła tu wiadomość o aresztowaniu w Petersburgu 60 obywateli estońskich przeważnie urzędników estońskiej komisji okupacyjnej z prezesem tejże komisji na czele. Ma to być odpowiedź na rozstrzelanie Kingiseppa. Przeciwno aresztowanym estończykom sfabrykowano podobno 6 oskarżeń zarzucających im uprawianie jakoby szpiegostwa i przemytnictwa.

W dniu 10 czerwca w Rydze rozpocznie obrady konferencja kolejowa, w której wezmą udział przedstawiciele Łotwy, Estonji, Litwy, Niemiec i Rosji. Cel konferencji - uzgodnienie ruchu kolejowego i unormowanie transportu.

z dn.18.V.22 r.

Do pism tutejszych donoszą, że we wszystkich portach Rosji na Czarnym morzu bolszewicy zorganizowali specjalne kluby dla marynarzy ze statków zagranicznych przybywających do tych portów. Celem klubów jest propaganda komunistyczna. W Odesie specjalnie dla marynarek wydawana jest gazeta komunistyczna po angielsku.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES

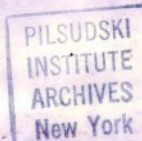
Warsaw, Poland

komunistyczna po angielsku. Budżet tej propagandy na rok bież. wynosi 20.000 funt., a wyniki jej daje się już odczuwać. Na okrętach wypływających z portów Czarnego Morza coraz częściej zdarzają się bunty załogi.

Moskwa. W tych dniach w Wielkim Teatrze w Moskwie urządzili komuniści moskiewscy wielki wiec protestu z powodu rozstrzelania w Rewlu Kingiseppa. Zinowjew w wielkiej mowie podnosi zasługi straconego komunisty i oświadczył, że miasto Jamburg zwać się będzie odtąd Kingisepp, a to w tym celu aby biała Estonia pamiętała, że pomsta za dokonane zabójstwo jej nie minie. Estonia zresztą zdaniem Zinowjewa wkrótce będzie należała do Sowietów. Na wiecu powzięto rezolucję, która stwierdza, że rząd białej Estonii niezadługo zapłaci za swe czyny. *Z tego powodu ^{wymaga} wyjechać do Rosji*

Rewel. Radjo sow. głosi, że patriarchy Tichon pod naciskiem grupy wyższego duchowieństwa usiłując uniknąć konfliktu pomiędzy rządem sow. a cerkwią złożył swój urząd napisawszy własnoręcznie zrzeczenie się stanowiska patriarchy. Jak donoszą z Moskwy rząd sow. polecił synodowi wybrać specjalną komisję do zarządu sprawami cerkiewnymi, która to komisja funkcjonować ma aż do zwołania wszechrosyjskiego zjazdu duchowieństwa, który określi korzystną formę zarządu cerkwi prawosławnej.

z dn. 19.V.22 r.

Moskwa. Zrzeczenie się patriarchy Tichona brzmi jak następuje: Wobec ~~niezmiennych~~ niezmiennych komplikacji wynikłych w zarządzie cerkwi i pociągnięcia mnie do odpowiedzialności przed sądem cywilnym, uważam za wskazane dla dobra spraw religijnych powierzenie zarządu nad nimi aż do zebrania się soboru jednemu z metropolitów. Patriarcha Tichon. Jako zastępców swoich patriarcha wskazał metropolitę Jarosławskiego Adafangela lub też metropolitę petersburskiego Benjaminą. Jak donosi Rosta Tichon uległ przedstawieniom znacznej grupy duchowieństwa, która zdołała przekonać go o niemożności utrzymania obecnego stanowiska. Grupa ta przed udaniem się do patriarchy

zwołała liczne zebranie, w którym wzięło udział 91 duchownych z różnych miast. Na tem zebraniu właśnie powzięto decyzję o ustąpieniu patriarchy.

z dn. 20.V.22

Ryga. Według nowych wiadomości z Moskwy patriarcha Tichon nie zrzekł się swego stanowiska, lecz jedynie tymczasowo przekazał zarząd sprawami cerkwi metropolicie Benjaminowi. O pozostaniu lub ustąpieniu patriarchy Tichona decydować będzie wszechrosyjski sobór duchowny. Tymczasem patriarcha Tichon jest zupełnie izolowany od zewnętrznego świata. W domu patriarchy wszędzie straż, ktorými dowodzi oficer czereszczajki. Aby widzieć Tichona trzeba mieć specjalne pozwolenie od komisarza sprawiedliwości kurskiego. W tych dniach Tichon wezwany będzie przed komisję śledczą.

R Moskwa. Rewolucyjna rada wojenna jak komunikuje "Ziśń", postanowiła na wniosek głównodowodzącego Kamieniewa zakomunikować rządowi i centralnemu komitetowi wykonawczemu, iż obecna liczebność armji sow. nie wystarcza do obrony granic i że dopiero 3 miljonowa siła zbrojna pozwoli Rosji czerwonej czuć się bezpiecznie.

Balt Rewel. Wczoraj wieczorem powrócił z Finlandji prezydent republiki estońskiej i szef rządu Pats. Przyjmowano go owacyjnie. Rozmawiając z dziennikarzami finlandzkimi prezydent Pats między innymi powiedział co następuje: ogólny front państw bałtyckich jest nieskończenie pożądanym, albowiem imperjalizm rosyjski nie zamarł tylko przemalował się na kolor czerwony. Państwa bałtyckie nie mając dotychczas międzynarodowych gwarancji mogą oprzeć się tylko na siebie i na sobie popierając jedno drugie. Odkryte niedawno w Estonji na Łotwie i w Polsce tajne organizacje sow. jasno dowiodły, że sowiety dążą do wywołania konfliktu z państwami sąsiednimi. To też Państwa bałtyckie muszą czuwać. Prezydent Pats zakończył przemówienie swe, by jaknajrychlej powstał związek obronny państw bałtyckich.

Komunikat prasowy

z dn. 22.V.22 r.

Ryga.

Z Moskwy donoszą, że rząd sow. ma poważne obawy co do skutków, jakie pociągnąć może proces wytoczony patriarsze Tichonowi. Sprawa ta nie tylko wywoła wrzenie w Rosji, ale zwróci uwagę wszelkich sfer duchownych zagranicą. Komisariat sprawiedliwości zażądał od sow. narkomu, by z góry uniemożliwić wszelkie interwencje w sprawie patriarchy Tichona ze strony duchowieństwa różnych wyznań w Europie Zachodniej. Szczególnie liczą się bolszewicy z tym, że ze strony kościoła katolickiego i anglikańskiego postawione będzie zadanie dopuszczenia przedstawicieli na posiedzeniu sądu. Z rozporządzenia głównego urzędu politycznego odbywają się liczne rewizje u wyższych duchownych prawosławnych. Idzie o ustalenie stosunku ich do Tichona.

Ryga. W Moskwie pod przewodnictwem głównego inspektora armji rozpoczęły się obrady inspektorów piechoty i kawalerji poszczególnych okręgów jak również inspektoratów republik związkowych. W pracach konferencji wybitny udział bierze generał Skaszczew.

"Jaunakaš Sinas" donosi, że policja polityczna zaarrestowała nową organizację w Lucynie. Na czele organizacji tej znajdował się dyrektor gminy żydowskiego Zabharow. W Rydze wykryto nową organizację szpiegowską pracującą dla sowietów. Dotychczas aresztowano ośmiu ludzi, u których znaleziono wysoce kompromitujące dokumenty.

Rewel. W Rewlu rozpoczął się wielki proces 115 komunistów, który po-
ciągnie się zapewne około tygodnia.

Konkordat Łotwy z Watykanem jak wiadomo nie został wykonany przez rząd łotewski wskutek czego biskup Stingiewicz odmówił przyjazdu do Rygi. Obecnie premier Majerowicz wyjechał do Rzymu, aby skłonić Watykan do wprowadzenia zmian w konkordacie. Papież jednak stanowczo odmówił. Główna ryska:

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES

f.szt.1143,dol.256,,fr.franc.23,szweckie 65,mk.niem.81-86,fińsk.524,
mk.est.78-83,mk.polsk.8..

z dn.23.V.22 r.

Moskwa.Najwyższa rada gospodarcza postanowiła wypuścić w dzierżawę na lat 10 wszystkie kopalnie złota i platyny wchodzące w zakres t.zw. uralskiego trustu platynowego.

Szalona zwyżka cen produktów spożywczych na rynkach moskiewskich nie ustaje.Funt chleba kosztuje 200.000 rb.sow.,funt masła milion sto tysięcy rubli,cukru 9000 diesięć.W tym czasie Rosta telegrafuje,że w Moskwie ceny spadają.Przywódca części duchowieństwa prawosławnego ~~ośdanyxxx~~ biskup Antonjusz wikom ogłasza odezwę, ~~egkwz~~ której żąda sądu nad patriarchą Tichonem.Odezwa zaczyna się następującymi słowami:W ciągu ostatnich lat z Bożą pomocą istnieje w Rosji rząd włościańsko-robotniczy.

Rewel.Likwidacja organizacji komunistycznych przez rząd estoński trwa dalej.Wczorajszej nocy odkryto główną kwaterę znanego herszta komunistów Anwelta i znaleziono tam olbrzymią korespondencję.Na pograniczu z Rosją aresztowano znanego komunistę szpiega Hattosa.

Ryga.Rząd sowiecki zwrócił się do rządu sowieckiego z notą, w której protestuje przeciwko wiadomościom prasy kotewskiej, jakoby fałszywe banknoty rozpowszechniała na Łotwie Rosja sowiecka.W nocie bolszewicy upominają się o podiżgnięcie odpowiednich gazet do odpowiedzialności.

Nota skutku nie osiągnęła. Jak donosi "Jaunakas Sinas" dziennikarze fińscy wystąpili z projektem zwołania kongresu dziennikarzy państw bałtyckich, którzy między innymi zajęłby się stworzeniem centralnej organizacji, w skład którejby weszli dziennikarze fińscy, estońscy, kotewscy i polscy.

Ministerstwo Spraw Wojskowych
Referat Prasy Obcej

L.15306/II.Inf.F.

Warszawa dn. 24.5.1922

871952

KP

Do

Adjutantury Generalnej.

Przy niniejszym przedkładam komunikat prasowy
z Rygi z dn. 24.5.1922r.

ADJUTANTURA GENERALNA
KACZELNEGO WODZA
I. C. 871952
Wysłano dn. 23.5. 1922 roku
Wysłano dn. - 1922 roku
Załączników

K. L. [Signature] adj. ut.

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

344

Urzędowa agencja Łotewska przytacza obliczenie, według którego bolszewicy za czas swego panowania wykonali siedemset sześćdziesiąt cztery tysiące osiemset siedemdziesiąt wyroków śmierci w tej liczbie stracili dwudzie-
stu biskupów ośmiu biskupów i tysiąc dwustu piętnastu duchownych.

Moskwa. Komitet wykonawczy trzeciej Międzynarówki ogłosił odezwę do robotników całego świata w związku z końcem konferencji Genuńskiej: "Imperjaliści nie uratują Europy od kryzysu ekonomicznego, rozkład burżuazji postępuje wielkimi krokami, władza na całym świecie przejdzie do rąk proletariatu. Dowodzi tego rola jaką odegrała delegacja sowiecka w Genui, gdzie ~~na~~ gdzie pierwsza zwycięska rewolucja proletariacka z dumnie podniesioną głową stanęła przed trybunałem międzynarodowej burżuazji. Wodzowie drugiej i wiedeńskiej Międzynarówki uczynili wszystko by dopomóc tym, którzy pragnęli ograbić Rosję. Niemiecka socjal-demokracja schamowała się w czasie kongresu trzech Międzynarówek w Berlinie nie zażądawszy rewizji traktatu wersalskiego. Odezwa kończy się wezwaniem do Francji, Anglii, Japonii i Niemiec, aby zwalili istniejące rządy w swych krajach. Robotnicy niemieccy szczególnie pamiętać winni, brzmi odezwa, że w ich rękach **socyzm** pozostają losy i przyszłość rewolucji.

Helsingfors. Prasa finlandzka w związku z ustąpieniem Ministra spraw zagranicznych Holstiego omawia jego działalność. Helsinki Sanomat podkreśla zasługi ~~ustępującego~~ ministra dzięki działalności którego Finlanda zorganizowała należycie swą dyplomację, przyjęto ją do Ligi Narodów i weszła w ścisłe porozumienie z mocarstwami Ententy. Prasa socjalistyczna uznaje wartość zabiegów Holstiego, występuje jedynie przeciw stanowisku jego wobec konferencji warszawskiej. Organ prasy szwedzkiej - Hufvudsaldet krytykuje Holstiego, ale przyznaje konieczność związku z państwami bałtyckimi i Polską. Ryga. Z Moskwy donoszą że Komitet Wykonawczy Międzynarówki zajęty jest przygotowaniem do wszechświatowego kongresu robotniczego, który się odbyć ma w początku czerwca.